

Egyes szám ára 10 korona.

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECEN, 1922.

IV. ÉVFOLYAM, 294. SZÁM.

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 14.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 200 korona.
Ennél hosszabb időre előfizetéseket el nem fogadhatunk.

EGYES SZÁM ÁRA 10 KORONA.
Kapható az összes dohányüzletben
és az utcai árusítóknál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 2-ik szám alatt, város-
háza épület.

Túszok.

Igen sok milliós tusz csapatról szólott Bethlen István Maradékmagyarország első minisztere egyik nemzetgyűlési legutóbbi felszólalásában. Mert vajjon mi egyebeknek tekintik elszakadt véreinket kegyetlen ellenségeink, — ott a Nagymagyarországról leszakadt részeken, ha azokat teszik felelősökké minden szövegért, ami a „győzők” igazságtalanságai ellen idebenn az ország szívében elhangzik.

Ott, sziklabérces Erdélyben, a dus kalászkokat érlelő Bánátban, a dolgos kezű nép lakta Felvidéken és az egykori koronázó magyar város szomszédos területein csupa tuszok szenvednek voltaképpen, ha diplomáciai óvatosságból a mi szerencsétlen sorsu véreinket nem is nevezte ezen a néven a miniszterelnök.

De hogy így burkolt formában is igazat mondott, azt szomorúan tapasztaltuk, mikor azért, mert egy diplomáciai kiküldetésben levő (?) szerb tiszttel szemben tiszteletlenül, — talán kihívóan is viselkedett egy fiatal magyar, — egész csomó intelligens embert utasítottak ki a legkegyetlenebb eljárással és nemzetek történetében eddig szokatlanul „rövid uton” a szerbek, sőt a románok meg retörzőval akartak élni egyet len nekik nem felszó újsgaikk miatt is egy másik esetben.

Nagyon szomorú, de úgy van, hogy külpolitikai kérdésekben nagyon is óvatosoknak kell lenniük azoknak, akiket ilyen nyilatkozatok megtételére illetékeseknek tartanak a bosszu szomjától, a telhetetlen dühtől mámoros ellenségeink. Hangfogóval kell elsírni még a legjogosabb panaszainkat is, mert nem tudhatjuk, hogy édes testvéreink közül — a magyar föld szeretetében — melyiknek a torkára forrasztják oda azt a meg gondolatlan szót, amelyet a legszentebb hazafiai érzésektől áthatottan bár és a legjóságosabb harag tüztől bevitetten, valamelyik magyar képviselő ereszt ki a száján, nem gondolva meg, hogy milyen következményekkel járhat nagyon őszinte véleménye.

Szomorú a helyzet, ami a mi számunkra adatott s amely a hallgatásra kényszerít bennünket még akkor is, mikor esordullig van a szívünk keserűséggel. — Minden guzba kötött, hallgatásra kényszerített nemzetnek kétségbeejtő volt a helyzete a miénkhez hasonló időkben, mennyivel inkább vigasztalan az a magyar embernek, aki nem szerette soha a kétszínű játékot s gyakran mondta ki az ajka, amit a szíve-lelke mélyén érzett, olykor-olykor nem válogatva a kifejezéseket. Sőt! És akinek jobban esett, ha egy kacskaringós kiszólással legalább könnyíthetett a bubánátán.

Hát ennek az őszinte időknél vége. A mai keserű megpróbáltatások kálvária útját járó magyar politikusnak minden, ellenségeinkkel kapcsolatban, vonatkozásban lévő nyilatkozatai közben ugyancsak meg kell gondolni, — hogy mit szabad elmondania s ha — tőlünk elszakadt véreinkre gondolva, megnyugtatta a lelkiismeretét, még akkor is minden szót meg kell rágnia alaposan.

Mert talán egyik meggondolatlan szava csak könnyeket ont oda át, de a másik nyomán talán korbaesülés fakad, vér folyik. És történik ilyesmi talán száz esetben, anélkül, hogy csak egyszer is megtudhatnánk.

Probatum est! — mondhatja e sorok írója, aki elég szerencsétlen volt arra, hogy az itthon történtek kegyetlen visszahatásáról tapasztalatokat szerezhetett oda át.

Nagyon, de nagyon meggondolandó a miniszterelnök által adott jó tanács. Mert hiszen csakugyan tuszok a megszállott területen rekedt, anyagi, családi viszonyaik miatt ott maradt édes, derék magyar véreink. Tuszok addig, míg meg nem fordul a kocka s újra azok nem lesznek, akik voltak.

Ne adjunk felelős politikai nyilatkozatokkal alkalmat szerencsétlen testvéreink üldözésére, — úgy is találunk arra elég ürügyet azok, akik maguk sem hisznek nagyhatalmi mivoltuk tartósságában. És annyival inkább kegyetlenekek!

Sz. Z.

Újabb viharos viták a nemzetgyűlésen

Budapest, december 13. A nemzetgyűlés mai ülését Szeitovszky Béla elnök fél 11 órakor nyitotta meg. Be mutatja Debreczen város közönségének feliratát az állam által engedélyezett beszerzési segélyeknek a városi tisztviselőkre és egyéb alkalmazottakra való kiterjesztése tárgyában.

Azután az indítvány és interpellációs könyvet olvasták fel. Az utóbbi a következők irták be nevüket: Janka Károly, a kérvénybizottság előadója megleszi a jelentését és kéri annak kinyomtatását, szétosztását és napirendre tűzését. Temesváry Imre pénzügyi, földművelésügyi és munkásügyi bizottságok együttes előadóját betérjeszt a bizottságnak a földmunkás szövetkezetek állami támogatásáról szóló törvényjavaslatát.

Napirend szerint következik a közadók kezeléséről szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása. A Ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja.

A biztosítási törvényjavaslat.

Ezután áttérnek a biztosítási magánvállalatok állami felügyeletéről szóló törvényjavaslat tárgyalására. Az első felszólaló Beek Lajos. Felszólalásában kívánatosnak tartaná, ha behoznák az állami ellenőrzést a biztosítóknál, szociális, gazdasági és pénzügyi politikai szempontból. Sajnálatosnak tartja, hogy a kormány ezt az elvet nem szerves törvény keretében kívánja megvalósítani. Ez a törvényjavaslat csak széles kereteket tartalmaz. Legelőször az alap gondolatát kellett volna törvénybe foglalni. A kormánynak is könnyebb volna a munkája, ha nem rendelet utáni szabályozná a kérdést. Kifogásolja, hogy a kaució intézményét nem vették fel a törvényjavaslatba. Kívánatosnak tartaná, hogy a biztosító hivatalra bízják annak megállapítását, hogy melyik intézet köteles kauciót fizetni. Különösen súlyt kell helyezni a külföldi biztosításra.

Propper Sándor: Kéri a Ház tanácskozásképeségének megállapítását.

A Ház nem tanácskozásképes s így az elnök az ülést 5 percre felfüggeszti.

Szünet után Haller István szólal fel. Kifogásolja, hogy a benyújtott törvényjavaslat nem öleli fel a biz-

tosítás egész komplexumát, hanem csak felhatalmazást ad a pénzügyminiszternek arra, hogy a biztosítás kérdésénél rendeletileg szabályozza. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

Mint hogy több felszólaló nincs, az elnök a vitát berekeszti.

Kállay Tibor pénzügyminiszter: A képviselő urak észrevétel tárgyává tették, hogy a szabályozás kerettörvény formájában történik, tehát nincsenek kijelölve mindazok a rendelkezések, amelyekre szükség van. A felszólalt képviselő urak mindegyike elismerte azonban a javaslat szükségességét.

Jogilag és a rendelkezések elvi oldalát illetően ki van dolgozva ez a kérdés, különben is a kiadandó rendelet tervezetét ismerttettem. Eme rendeletet könnyen lehet majd változtatni. Okodunk kell attól, — hogy ezeket a rendelkezéseket törvényileg fixírozzuk, mert változtatás esetén újból novelláris törvénnyel kell majd előállnunk.

Észrevétel tárgyává tették azt is, hogy a biztosításokat annak idején arany koronában fizették és most papirkoronában kapták vissza. Kivánták olyan rendelkezés felvételét, amely megvédi a kisemberek érdekeit.

Erre nézve megjegyzi, hogy ezt a kérdést nem lehet megoldani egyszerű rendelkezéssel. Szükségképpen következett be pénzünk elértéktelenedése. A háborúban részt vett államok valutája leromlott, még a győztes államokban is észre lehetett venni.

Az a kérdés, ki viselje a pénz leromlása következtében előálló terheket, a hitelező-e, vagy az adós. A nemzetközi jogban általában az az elv uralkodik, hogy a hitelező viselje ezeket a terheket. Ezen az elven alapul ma egész Európa gazdasági koncepciója. Ezt az elvet védelmeztük a békétárgyalásokon is. A hitelezők között vannak kisemberek, de ez nem változtat a felállított elven.

Propper képviselő ur felvetette a biztosítás államosításának kérdését. Kijelenti, hogy a békeszerződés rendelkezései kizárják a kérdés íyeten rendelkezését. Azért nem volna célszerű az államosítás, mert nem tudjuk, hogy miként alakul a közel jövő. E tekintetben kellő tapasztalatokat kell szerezni.

Kéri azokat a képviselőket, akik a törvényjavaslat során észrevételeket tettek, adják elő kéréseiket azon az ankéten, amelyen megállapítják a rendelet végleges szövegét. Kéri a törvényjavaslat elfogadását.

Rassay Ulain ellen.

Ezután Rassay Károly személyes kérdésben szólal fel. Sajnálattal kellett tapasztalnom, mondotta, hogy ugyanazon képviselő ur, aki a hamisító botrányról a tegnapi ülésen foglalkoztatta a Házat, nem átalította ezt az ügyet pertraktálni. En tegnap Ulain képviselő urat megszántam, mert láttam, hogy össze van törve.

Ulain: Kár volt Önnek engem megszántania.

Nagy zaj tör ki minden oldalról. A baloldalon állandóan becsmerlő kifejezéseket kiáltoznak Ulain felé és követelik, hogy távozzék a teremről. Ulain kifelé indul, majd újra visszajön.

Ekkor Huszár Károly megy hozzá és kifelé akarja kísérni, mire Gömbös odaugrik és visszatolja Huszárt.

Nagy zaj tör ki erre, a baloldali képviselők éljenek Huszár.

Az elnök a nagy zajban képtelen az ülést felfüggeszteni.

A képviselő nagyrésze a teremben marad és ott tárgyalja a történeteket.

Usetty hangosan kijelenti: Igaza volt Huszár Károlynak.

A szélső baloldal Gömbös felé kiáltja:

— Menjen a MOVE-ba diktálni!

Gömbös Rakovszky István padja felé megy és azt mondja:

— Nincs joga egy képviselőnek sem kiutasítani a másikat a teremről, a mentelmi jog védi a képviselőket.

Mielőtt az ülést megnyitották volna, Létay Ernő közbekiált:

— Eljen Huszár Károly!

Az ellenzék erre tüntetőleg eljenezni kezdi Huszárt.

Az elnöki széklet Szeitovszky Béla foglalja el.

Rassay folytatja beszédét: Alig telt el 24 óra azóta, mióta Ulain képviselő ur beismerte, hogy vádjait bizonyítani nem tudja, eladott újság közleményében vádjait úgy állította be, hogy jóhiszemű emberek megtévesztésére alkalmasak. Azt mondja Ulain ebben a nyilatkozatban, hogy egy külföldi ur vállalkozott arra, hogy megszerzi azt a nyugtát. Az az uriember teljesen jóhiszemű és teljesen korrekt uriember. Ulainnak ebben a mondatában újabb gyanúsítás rejlik. Azt mondja továbbá Ulain, hogy én több napot töltöttem Bécsben. Itthon azonban azt híresztelték, hogy Münchenbe megyek. — Münchenbe azonban nem mentem.

Ulainnak tehát ez az állítása is szémszedett valótlanosság. Minthogy Ulain utal arra, hogy az aktákról a miniszterelnök urnak is jelentést tett, felkérem a miniszterelnök urat, tegye a Ház asztalára azokat az aktákat, amelyek bécsi utamra vonatkoznak (Ugy van, úgy van, az ellenzéken) a hamis okiratokról, amelyeket a miniszterelnök ur kapott kézhez, jogom van feltételezni, hogy ezek a jelentések is hamisak.

Ulain kilépett az egységes pártból, nyilvánvaló, hogy az egységes párt érezte, hogy ő oly erkölcsi terhet jelent, hogy meg kell tőle szabadulni. A miniszterelnök ur mult-kori felszólalásában azt mondotta,

hogy az angol parlamentből kilökik az olyan képviselőt, aki rágalmaz és nem tud bizonyítani. Ugy látszik, hogy a miniszterelnök ur nem vonta itt le a konzekvenciát olyan képviselővel szemben, aki megetté ül.

Rakovszky István: Ulain a helyzet ura!

Behlen István gróf miniszterelnök mosolyog.

Rassay befejezi beszédét.

A miniszterelnök beszéde.

Utána Bethlen István gróf miniszterelnök szólal fel:

Tisztelt nemzetgyűlés! A tisztelt képviselő ur úgy állította be ezt az ügyet, mintha ő lett volna az, aki a vádat vele szemben Kovácsolta volna. Maholnap odajutunk, hogy minden egyes képviselő cselekedetéért vagy nyilatkozatáért a miniszterelnök lesz felelős. En eleve tiltakozom a nemzetgyűlés színe előtt ezen beállítás ellen, amely ellentétben áll az összes tényekkel. Semmi vádat nem hoztam a Ház elé. Nem is akarok hozni. En a képviselő urat nem vádoltam akkor, amikor Ulain vádolt és akkor, amikor meggyőződtem arról, hogy olyan alapon vádol, ami helytelen és ami nem áll meg, akkor a képviselő ur előtt megmondtam a napirendi vitánál, — hogy a vádat bizonyítani kell, vagy pedig a konzekvenciát le kell vonni.

A tisztelt képviselő ur kilépett abból a pártból, amelybe tartozott és miután nem tudott bizonyítani, a konzekvenciát levonta magára nézve. Ismétlem semmiféle vádat a Ház elé nem hoztam, sőt a Ház színe előtt elsőnek szolgáltattam a t. képviselő urnak személyes elégtételt. — Nem látom be tehát, hogy a t. képviselő ur akkor, amikor a maga becsületét védi, miért tartja szükségesnek, hogy ebből politikai ügyet Kovácsoljanak. (Ugy van, ugy van, a jobboldalon, nagy zaj az egész Házban.) En tegnap azt mondtam, hogy igenis köteletségemnek tartottam meggyőződni, hogy milyen alapja van az Ulain vádjának, mely az inkrimináció tárgyát képezte. — Erre vonatkozólag jelentéseket kaptam, amelyekre vonatkozólag a t. képviselő ur most nyilatkozott. En ezeket a jelentéseket zárt ülésben hajlandó vagyok a Ház elé terjeszteni, mert ezzel is módot akarok nyújtani a t. képviselő urnak, hogy védekezhessen és hogy egy szót se mondhasson a tekintetben, hogy a kormány a legmesszebbmenően nem adja meg neki az alkalmat és illoyá lisan jár vele szemben el. Ne mondhasse, hogy nem adott alkalmat a kormány ezekkel a vádakkal szemben a védekezésre, amelyeket nem is ismer. Nem vádoltam meg a képviselő urat, a t. képviselő ur érzi magát megvádolva, ennek folytán köteletségemnek tartottam módot nyújtani olyan vádakkal szemben a védekezésre, amelyeket ő nem ismer. A legloyálisabban jártam el és járok el ebben a kérdésben, de az ellen a leghatározottabban tiltakoznom kell, hogy ez az ügy politikai ügyvé fajuljon.

Friedrich sereimei.

Ezután Friedrich István személyes megtámadtás címén kér szót. A múlt nemzetgyűlés folyamán magas helyre meghívtak a pártelnökök és a Ház akkori elnöke. Közölték velük, hogy én közönséges hazaáruló vagyok, eladtam Magyarországot érdekeit Csehországnak és hogy egy órán belül le lesz tartóztatva az a kapitány, akit a hazaáruló iratokkal Massarykhoz, a cseh szlovák államhoz delegáltam. — Vádaskodás történt, amelynek alapján engem a katonai bíróságnak akartak átadni. Ezek az urak ma is élnek és részben itt ülnek a Házban. Tehát rendelkezésre állok. En akkor erről a vádról semmit sem tudtam. Később bejöttek a Házba s az akkori miniszterelnök közölte velem, hogy súlyos vádakot emeltek ellenem, valószínű, hogy letartóztatnak, de nem mondta meg, hogy miért. Idők múltak, jött a királypucos, letartóztattak, bár semmi részem nem volt benne, három napig a rendőrségen tartottak, de nem tudták közölni velem, hogy miért. Atkísérték az ügyességre, azt mondták valami cseh ügyben, de még az akták nincsenek ott. Négy-öt nap

mulva prezentálták a jegyzőkönyvet melyben egy főhadnagy azt állította, hogy statárium idejében toboroztam és fegyvereket osztottam szét. Követtem a hadnagy előállítását. — Mindent elkövettem, hogy előteremtsek, három nap mulva kisült, hogy nem létező egyén. A hamis jegyzőkönyvben tanuként szerepel egy fiatalember. Vártom, hogy a bíróság elé állítanak, közben megtörtént, — hogy egy főhadnagyot a bolondok házába utaltak négy hónapra, azzal az indoklással, hogy ne okozzon zavart. Követtem, hogy ennek a szisz témának egyszersmindenkorra veszenek véget. Előállítottak a Tiszapör tárgyalásánál. Azzal a kéréssel fordulok a kormányhoz, járjanak utána, hogy igazak-e ezek a vádak és akkor egy akasztófára való vagyok, ellenkező esetben a közvélemény megtalálja a helyes utat. Mielőztassanak bíróság elé állítani, — mert parlamenti bizottság kiküldésébe nem megyek bele.

Bethlen válasza.

Ezután a miniszterelnök emelkedett szólásra: Valóban meglep Friedrich képviselő ur felszólalása. Az egész hazaárulási kalandról eddig egy betűt sem hallottam, most hallottam a képviselő ur szájából. Ha a képviselő ur kívánja, a magam részéről hajlandó vagyok bármikor kijelenteni, hogy soha ilyen jelentést nem kaptam és ha kaptam volna, akkor sem tulajdonítanék annak nagyobb jelentőséget.

Gömbös sajnálkozása.

Gömbös Gyula szólal fel ezután: Kijelenti, hogy Ulain képviselő a pártban volt legnap, hogy a köztem és az ellenzéki urak között lefolyt beszélgetéssel kapcsolatban közölje velem a pártból való kilépését. Az előbbi incidens alkalmával Huszár Károly felé léptem. Azt gondoltam, ki akarja vezetni Ulain képviselő urat és megakartam akadályozni ebben. Közben értesültem, hogy Huszár Károly jóhiszeműleg akarja megakadályozni abban, hogy tovább a tumultusban maradjon. Ezért a fellépésért sajnálkozom azok kifejezését. Igenis kénytelen vagyok kijelenteni, hogy barátomat még ilyen helyzetben sem tudom elhagyni.

Rassay válaszol Bethlennek.

Ezután Rassay Károly szólal fel: Fivárta volna a miniszterelnöktől, közölje vele, miután bebizonyosodott a vádak alaptalansága, milyen maffia dolgozik ellene. Kifogásolja, hogy a miniszterelnök csak az utolsó percben állott fel szólásra. Cél-

szerűnek tartaná parlamenti bizottság kiküldését, vagy pedig nyilatkozzék a miniszterelnök ur mikor hajlandó erre. (Bethlen odakiáltja Rassaynak: Holnap!)

Azt is akceptálom, hogy zárt ülésen intézzék el a dolgot, csupán az a célom, hogy becsületem tisztán állítsam a nemzet elé. Ugy érzem, hogy az ügy ezzel el van intézve. Ezután az elnök napirendi javaslatot tesz.

Eckhardt és Nagy Ernő vitája.

Eckhardt Tibor személyes kérdésben szólal fel: Tegnap Nagy Ernő képviselő ur azt kiáltotta felém, — közbeszólás alakjában, hogy ez a panamista hallgasson. Nem óhajtom ebben a kérlésben a nemzetgyűlés türelmét igénybe venni, de felszólítom Nagy Ernő képviselő urat, szíveskedjék ezt a vádját olyan helyen megismételni, ahol nem védi a mentelmi jog, hogy bünyvádi uton felelősségre vonhassam. A bizonyítást pedig lehetővé fogom tenni.

Nagy Ernő szintén személyes kérdésben szólal fel és kijelenti, hogy minthogy Eckhardt Tibor az ellene emelt vád miatt sajtópert nem indított, még ma is vallja, hogy panamista.

Az elnök ezért a kijelentésért Nagy Ernőt rendreutasítja.

Az interpelláció megkezdése előtt az elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után Almásy László elnök újból megnyitja az ülést. Attérnek az interpellációkra.

Az interpellációk.

Az első interpelláló Kéthly Anna, aki a hadirokkantak, özvegyek és árvák járadékilletéke tárgyában intéz kérdést a népjóléti miniszterhez.

Pakots József 115 monori kistöld haszonbérlo kiuzsorázása ügyben interpellál.

Nagyatádi Szabó István megnyugtató kijelentést tesz.

Az interpelláló képviselő és a Ház tudomásul veszik.

Propper Sándor a munkásbiztosító pénztár kérdését teszi szóvá.

Koszó István személyes kérdésben szólal fel, mire Pikler Emil válaszol.

Cserty József interpellációját a pénzügyminiszterhez és a belügyminiszterhez intézi: Van-e tudomásuk a miniszter uraknak arról, hogy Fehérmegye főispánja egyes községeknek bizonyos pénzüsségeket utaltatott ki a választások során kifejtett buzgó működésükért.

Farkas István a dohányellátási mizériákról, Fábán Béla az állami

tisztviselők és különösen a bírák évi pótdíjának ügyében interpellálja meg a pénzügyminisztert.

Ruppert Rezső, Fábán Béla, Nagy Ernő kisebb fontosságú interpellációja után az ülés véget ért.

A korona 0-23.

Zürichi zárlat: Berlin 6 és fél, Holland 21205, Newyork 528, Londou 2499, Paris 3740, Milanó 2637, Prága 1665, Budapest 23, Zágráb 165, Bukarest 320, Varsó 3, Bécs 75, osztrák bélyegzett 76.

Devizaközpon. hivatalos árfolyamai: Dinár 2790—860, hollandi forint 935—55, lei 1425—1525, angol foni 10775, marka 30—35, szokolj 7350—7750, Zágráb 675—715, lengyel marka 1425—1525. Többi változállan

Értékpapír magánforgalom. Magyar Hitel 7350, Izzo 39250, Drasche 22000, Rima 10850, Spodium 5600, Szalámi 2800, Osztrák hitel 1450, Telefon 15500, Phobus 4000, Kőszén 83750, Közuli 7350, Zabolai 8000—100 Beocsini 40500, Urikányi 56000, Borsodi szén 15000, Juszt Izzó 1650—700 Nagy forgalom mellett az irányzat szilárd.

A vagyonsváltáság ügye

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Debreczen város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután Vargha Elemér dr. tb. főjegyző elnökle alatt ülést tartott, melyen az e hét folyamán tartandó rendkívüli közgyűlés tárgysorozatán álló ügyeket kieszítették elő. Az ülést Vargha Elemér dr. tb. főjegyző délután fél 4 órakor nyitotta meg. Szívélyesen üdvözölte a bizottság megjelent tagjait.

Napirend előtt Fejér Ferenc dr. bizottsági tag felszólalása során felemlítette, hogy a közgyűlés határozatával szemben a villamosokon egész december hónapban nem lehetett sem a kalauzoknál, sem az ellenőröknel füzetjegy váltani. Kéri a jog- és pénzügyi bizottságot, hogy utasítsa a tanácsot, miszerint az a közgyűlés határozatának szerezzen érvényt.

A jog- és pénzügyi bizottság a felszólalást tudomásul vette és ki mondta, hogy a felszólalás értelmében intézkedni fog. A jog- és pénzügyi bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy vegye tudomásul a belügyminiszter leiratát, mely arról szól, hogy az inségadóról szóló közgyűlési határozatot a belügyminiszter jóváhagyta azzal, hogy a város időnként tegyen jelentést a közgyűlési határozat mikénti végrehajtása felől.

Ezután Vásáry István dr. tanácsnok nagy és széles tudásával ismertette a vagyonsváltáságról szóló törvényt s a törvény végrehajtásáról szóló redeletet. E szerint belterületnek tekintendő Debreczenben minden olyan terület, mely telekértékadó alá tartozik és e szerint ezek után a vagyonsváltáság buzaértékben fizetendő.

E törvénnyel és törvényes rendelettel szemben a debreczeni pénzügyigazgatósg ártir a város polgármesteréhez, melyben kijelenti, hogy a vagyonsváltáság alá tartozó területek egyrésze belterületnek, másrésze külterületnek vettessék. Mivel ezt a városi tanács nemcsak jogalap nélkülinek, de egyenesen törvénybe ütközőnek tartja, így az előadó javaslatára a jog- és pénzügyi bizottság kimondta, — hogy javasolni fogja a közgyűlésnek, miszerint az idevonatkozó lag tegyen felterjesztést a közigazgatási bírósághoz.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést kevéssel 5 óra előtt be-kesztette.

Férfi, fiu és gyermekruhát

tartós és divatos kivitelben, nagy választékban a legolcsóbban vásárolhat:

Gerő Ernőnél Debreczen, Piac-u. 69.

(Megyeházzal szemben, közvetlen az Ullmann fűszerüzlet mellett.)

ooo Cégre tessék ügyelni! ooo

Karácsonyi ajándékok:

Gerbeaud, Floris stb. dessertek, tejesokoládék, cukorkák, karácsonyfadíszek legnagyobb választékban

Csemege üzletben a Hungária kávéház mellett, Piac-utca 55.

Budapesti ingatlanok vételét és eladását

(írásbeli megbízásra is) garancia mellett, költségtérítéssel eszközöl:

S. Radetzky József és Tsa

Ingatlanforgalmi és Keresk. Vállalat.

Budapest: VII., Thököly-ut 37.

Telefonhívó: József 34-05.

Karácsonyi ajándékait

legolcsóbban szeresheti be az

Arany Bika divatházban maradékok

Eladásra kerülnek nagymennyiségű szövet, flanel és kardon melyen leszállított árak mellett. Selymek, bársonyok, velour és ruhaszövetek, vásznak, zefierek, fehérneműek, kötött áru és piperecikkek nagy választékban. ooooooooooooooooooooo TELEFON: 7-65.

Egyetlen karácsonyfáról sem hiányozhat Gyökössy Debreceni Meséskönyve

A buza ára.

Terménytőzsde-zárlat: Bár a fő városi malmok ma sem vásároltak, a terménytőzsde forgalma szilárd irányzat mellett bonyolódott le. A vidéki malmok emelkedő áron vásároltak. A kenyér magvak közül a buza a tegnapihoz képest 100—150, a rozs 100 ponttal drágult. A takarmány-cikkek közül élénk forgalom volt tengeriben. A többi cikkekből csak néhány vagont kötöttek. A liszt-piacon csendes irányzat mellett a forgalom szűk keretek között mozgott.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 10,000—50, egyéb 9950—10,000, 78 kilós tiszavidéki 10,150—250, egyéb 10050—10150, rozs 6900—7100, tak. árpa 6700—800, sörárpa 7100—300, köles 8000—500, zab 6500—600, tengeri 5900—6000, repace 13000—500.

Országos méhészeti kiállítás Debreczenben.

A Tiszántúli Mezőgazdasági kamara 1923. év nyarán, valószínűleg június hó végén, Debreczenben országos méhészeti szakkiállítást rendez. — A méhészeti egyre inkább növekvő közgazdasági jelentősége folytán e szakszerű kiállítás fontosságát kiemelni sem kell. A kiállításon a méhészetek bemutatóin kívül külön osztály szolgál a méhészeti eszközök és felszerelések, továbbá a méhészeti szakoktatás, szakintézmények és szakirodalom bemutatására.

A kiállítással kapcsolatban országos méhész gyűlést s azzal kapcsolatban szakszerű méhészeti tanfolyam is, gyakorlatias előadás-sorozatokkal és bemutatókkal tervbe van véve.

Ma nyílik meg a postanőtisztviselők jótékonycélu bazárja.

A debreceni posta- és távirtda nő-tisztviselők egyesületének jótékonycélu bazárja a főposta felvételi osztályán ma délelőtt nyílik meg a közönség részére. A bazárt a vezérigazgatóság állította fel és az eladásra kerülő nagymennyiségű izléses tárgyakat a posta és távirtda nő-tisztviselők készítették. A rendkívül csinos elárúsító bódében eladásra kerülnek különböző játékok, kézi munkák, nyakkendők, levelezőlapok és raffiamunkák. Az izléses és értékes tárgyakat a mai napon kezdődő karácsonyi vásár folyamán fogják elárúsítani. Az izléses ajándéktárgyak készítését a tisztviselők házi tanfolyamon tanulták meg és a szép sikerért a dícséret Cserei Kovács Margit elnököt illeti meg. A tisztviselőknél által nagy ügyességgel és szeretettel készített ajándéktárgyaknak igen sok vevőjük lesz és a jótékonycélu karácsonyi vásár sikere a közönség nagy érdeklődését tekintve, nem marad el.

Selymek

Crepe de Chine
Crepe Georgette
Crepe Marocaine
Ponge

Bársonyok

Charmeuse
Duchesse
Liberty virágos
Tafettes
Bársony
Pluch
Velour chiffon

Frank Sándor

női divatházban

Piac-utca 42-ik szám

Pannonia-szálló alatt. 000

A Tiszántúli református egyházkerület közgyűlése kegyelettel adózott Méliusz Péter emlékének.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A tiszántúli református egyházkerület őszi közgyűlése az idén szokatlannul későn ült össze. Ennek oka az a kegyeleti tény, mellyel hazánk legnagyobb református egyházkerülete a közgyűlésen kívánt áldozni Méliusz Juhász Péter nagy reformátor, első református püspök emlékének, aki 350 évvel ezelőtt épen e decemberi napokban halt meg. Méliusz tüneményes nagyság volt. — 1558-ban hívták Debreczenbe. — 1561-ben püspök lett, 1567-ben megalapítja a tiszántúli egyházkerületet a debreczeni zsinaton és 1572 december 15-én már temették. A tüneményes, lángelkű kálvinista püspök szellemének áldozott e napon az egyházkerületi közgyűlés.

Pontban 9 órakor nyitotta meg a közgyűlést dr. Baltazár Dezső püspök magas szárnyalású imája, amelybe nagy elődje: Méliusz emléket kegyelettel foglalta be. — Degenfeld József főgondnok megnyitó beszédében előbb Méliusz emlékeztetének áldozott. Majd dr. Baltazár Dezső püspök amerikai utjáról számol be. Az ut nagy és fáradságos volt, a gyűjtés fényesen sikerült, a főiskola nehéz szükségletei legalább részben el vannak oszlatva. Az egyházkerület nevében köszönetet mond a püspöknek önfeláldozásáért. Elparentálta az egyházkerület halottait, gróf Degenfeld Sándor nagybányai, Csathó Zsigmond békebánáti egyházmegye főgondnokait és ifj. Kiss Ferenc főgimnáziumi tanárt.

Az elnöki megnyitó után dr. Vásáry István, az egyházkerület ujonnan választott világi jegyzője tette le az esküt, akit új hivatalában dr. Baltazár Dezső püspök szeretettel, tisztelettel üdvözölt. A tiszántúli egyházkerület központja volt mindig Debreczen. — Nagy erők és fényes tehetségek áradtak innen ki. Az egyházkerületnek nagy öröme részévé vált, ha ősi debreczeni öröket köthet le magának. Legszebb reményekkel van dr. Vásáry István iránt, aki ősi debreczeni családból származott, mely szegletköve volt mindig az egyháznak. Dr. Vásáry I. hálisan köszönt meg a kerület bizalmát, mely reá nagy kitüntetés és nagy kötelességet is ró.

Méliusz Juhász Péter emlékezete.

Gróf Degenfeld József főgondnok felhívására S. Szabó József református főgimnáziumi igazgató gyönyörű, szép, a nagy reformátorhoz méltó emlékbeszédében áldozott az egyházkerület színe előtt Méliusz Juhász Péter emlékének. Tizennégy évig hirdette Debreczenben Isten igaz hitét. Ugy élt és ugy halt meg, mint Kálvin. Az irányt Wittenbergben kapta Melanchtontól. Innen hívták meg 1558-ban Debreczen. Itt hirdette a hitet, harcolt az unitárius vallás ellen. Nyomdát alapított (1561.) és ő rakta le alapját a kollégiumnak is. Irással tanított, hitvédő, hiterősítő volt, nagy tudású, mgalkuvást nem ismerő lélek: második Kálvin magyar kiadásában. Dr. Baltazár Dezső az egyházkerület nevében megköszönte az előadónak a nagy tetszéssel fogadott szép megemlékezést. A kerület gondoskodni fog, hogy ez az előadás nyomtatásban meg a karácsonyi ünnepekre meg jelenjen.

„Dr. Baltazár Dezső amerikai alapítvány”.

Általános figyelem és érdeklődés között hallgatta végig az egyházkerületi közgyűlés dr. Baltazár

Dezső jelentését amerikai gyűjtő utjáról. Dacára minden akadályának, az aknamunkáknak, a nagy munka időszaknak és munkanéküliségnek 20,586 dollár és 97 cent gyűlt össze, leszámítva a költségeket, 16,000 dollárt 40 millió koronát tud a püspök jótékonycéllra fordítani. Ennek felét már kiosztotta, felé pedig mint dr. Baltazár Dezső amerikai alapítvány tovább kezelte és jövedelméből szegény, de jó előmeneteli diákokat segítenek vallásfelekezeti különbség nélkül. — Az alapítványról egy gondnokság intézkedik, melynek tagjai a tiszántúli egyházkerület elnöksége, az ORLE. elnöke, a newyorki állandó Baltazár bizottság elnöke és öt választott tag. Minden év tavaszán március 22-én amerikai emléknapot tartanak, melyen beszámolnak a Baltazár emlékalapítványról. A kerület megállapította az alapító levél szövegét és hat példányban rendelte el elkészítését.

Köszönet Amerika népének.

Azért a nagy szeretetért, mellyel Amerika minden tényezője és lakója a püspököt fogadta és fényes anyagi áldozatért, amelyet szegény, letipott hazánk roskadozó református kulturintézményeire hozott, az egyházkerület a következő köszönetet intézte Amerika népéhez:

„Egyházkerületi közgyűlésünk mély megindultsággal nyújtja át testvéri kezét a tengerentúli testvéri kezek megragadására, melyeket faji, felekezeti, nemzetiségi különbségeken felülemelkedő lélek indított áldozatos segedelemre. — hogy a humanitás és kultúra egységesítő nagy eszményeiben a szívek összedobbanjanak, a lelkek egymásban testvérré ismerjenek s a kezek segítő munkára buzduljanak. A jelen gyűlölködő indulatain messze magasan túlemelkedő gondolkodás, mely az áldozatot és segítést tényeiben oly fényesen rereláta magát, egyházkerületünket arra indítja, hogy közgyűléséből a jelen levők együttes akarátát kifejezőleg ünnepélyes formában mondjon hálás köszönetet a szabad és boldog Amerika összes tényezőinek s polgárainak, kik a nagy világtasztrófa egyik legigaztalanabban s leghalálosabban sebzett nemzete vonagló tagjának, magyar ref. egyházunknak s ebben a tiszántúli egyházkerületünknek a nemes lélek fenkölttségével segítségére jöttek s a roskadozó intézmények alá erős támaszfokokat vetettek s a sötét jövőn borongó lelkekbe reménysugárt keltettek, hogy a jelen irtózatosságtalanul segítségükkel segíteni kész lélek a lelkiismereti szabadság klasszikus hazájában teljes fényében ragyog s ennek tüze rokonlángokba fog borulni egy megértő új világ kiengesztelődést hirdető s teremtő kialakulásában”.

A pusztaszeri vallási sérelem.

Emlékezetes még, hogy a nyár folyamán a felsőpusztaszeri Árpád Egyesület 25 éves Árpád jubiláris ünnepségen P. Zadravecz István és a szegedi római katolikus egyház papjai tiltakozása folytán, az előzőleg programmba vett református istentisztelet nem volt megtartható. Ez a kínos incidens, bár többféle magyarázás történt, most az egyházkerületi közgyűlés elé került, mely több hozzászólás után, a következő határozatot hozta: Az egyházkerületi közgyűlés az egyház és az egyházmegye határozataiból megdöbbenéssel értesül az egyházunkat

ért — az elképzelhetőség és megérthetőség határain túl fekvő — súlyos sérelemtől. Az Isten és haza szolgálatában évszázadokon át végzett kemény magyar büszke öntudatban az ügyet az összes iratokkal fölterjesztő egyetemes konventhez, azzal, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnál az eljárás sürgős megindítását és lefolytatását és ennek eredményéhez képest a felekezeti békességet megbontók legszentebb vallási érzéseinket mélyen sértő, a porba sulytott haza eminens érdekeivel szemben álló ezen magatartásnak megbélyegzését kérelmezni méltóztatnék, hogy ezzel egyházmunkának és mélyen megsértett vallási és hazafiai érzésünknek elégtétel adassék”.

Kiss Ferenc főjegyző lemondása.

Kiss Ferenc egyetemi tanár, aki több mint két évtizede áll az egyházkerület szolgálatában és 11 éve az egyházkerületi egyházi főjegyzői tisztelet közmegelegedésre betölti, a kerületi közgyűléshez intézett megható bucsuzásban lemondott mind a főjegyzői, mind összes bizottsági tagságáról. — A kerület megdöbbenéssel fogadta Kiss Ferenc lemondását, nemcsak az elnökség, de a presbiterek, sőt a tanító képviselők is kéri, hogy tekintettel a nehéz időkre, elhatározását változtassa meg. Kiss Ferenc, bár hálisan köszönte az irányában megnyilatkozott bizalmat, de elhatározását nem mósítja meg s az új főjegyző-választásig vezető az ügyeket, Kiss Ferenc távozása nagy veszteség a kerületre, mert bárki jöjjön is utána, zökkenés lesz, mert ma alig van olyan ember, aki az ügyekben olyan járatos, nagy munkaerejű lenne, mint Kiss Ferenc.

A közgyűlést ma 9 órakor folytatják. Elsősorban az iskolaügyek kerülnek tárgyalásra.

*

Este a kollégiumi internátusban gróf Degenfeld József főgondnok és dr. Baltazár Dezső püspök az egyházkerületi közgyűlés tagjai részére szakteritikes vacsorát adott. Az első pohárköszöntőt dr. Baltazár Dezső püspök mondotta, aki a kettős gazda nevében köszöntötte a díszes vendégkoszort. Berey József a közgyűlés nevében, S. Szabó József a kollégium, Sass Béla a tudományegyetem, Mark Endre udv. tan. a jelenlevő debreceni polgárokra és az új kerületi képviselőkre üríti poharát. Dr. szentpéteri Kun Béla egykori tanítványára, az egyházkerületi jegyzőségben utódjára, dr. Vásáry Istvánra, dr. Vásáry István a magyar kálvinista papságra és ezek közül az elsőre, dr. Baltazár Dezső püspökre, Medve Zoltán gróf Degenfeld József, F. Varga Lajos és Balogh Ambrus az elnökségre ürítik poharukat. Harsányi Pál a püspök családját, Veress Bálint Kiss Ferencet, dr. Dóczy Imre S. Szabó Józsefet, Méliusz leghivatottabb méltatóját, Szele György György Endrét, György Endre pedig a kálvinista egyház jövőjére emelte poharát.

IZ SZÍN TÁPERŐ

az

UHU

KÁVÉ
pótlék

előnyei!

Kerje minden fűszeresnél!

● HIREK ●

Rendkívüli városi közgyűlés. Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága december hó 15-ik napján — pénteken — délelőtti 9 órakor, a városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgyak: 1. A m. kir. belügyminiszter ur leirata az egyszeri jótékonyági adó tárgyában kelt közgyűlési határozat jóváhagyásáról. (Előadó dr. Vásáry István tanácsnok.) 2. Polgármester-helyettes főjegyző jelentése a vagyonszállás ügyében főispán urhoz tett előterjesztéséről. (Előadó dr. Vásáry István tanácsnok.) 3. Tanácsi előterjesztés az egyenes adó felszólamlási bizottságban lemondás folytán megüresedett pótlásági hely betöltése tárgyában. (Előadó dr. Vásáry István tanácsnok.)

Méliusz-émlékünnepély. A Debreczeni Kálvinisták Templom-egyesülete Kollégiumi Szakosztálya és a Hittanszaki Önképző Társulat december hó 15-én, pénteken, délután 5 órai kezdettel a kollégium dísztermében Méliusz halálának 350. évfordulója alkalmából emlékünnepélyt rendez. — Műsor: 1. Bognár: Néked földön, mennyekben. Éneklő a Kántus. 2. Megnyitó beszédet tart dr. Baltazár Dezső. 3. Bajá Mihály: Méliusz. Szavalja Peleskey Sándor kollégiumi szenior. 4. Emlékbeszédet tart dr. Révész Imre. 5. Liszt: III. Rapszódia. Zongorán előadja Molnár Sándor 2. th. 6. Szaval Boda Ferenc 2. th. 7. Gálvarabok éneke. Éneklő a Kántus. Önkéntes adományokat a Templomegyesület és a H. Ö. T. céljaira köszönettel fogadnak.

Pozsony emléke. Az evangélikus Filler-Egyület rendezésében a folyó hó 17-én d. u. 5 órakor az evang. templomban tartandó estély Pozsony emlékének szól. A kiváló prot. történetíró, dr. Kovács Sándor fogja a történelmi város multját ismertetni. Az előadás mellett kiváló zene- és énekszámok egészítik ki a műsort.

Értesítés. Az államrendőrség debreczeni kapitánysága azt tudatja az érdekeltekkel, hogy a karácsonyi és újévi nagy munkatörőadásra való tekintettel a zárórámeghosszabbítását kérelmezők kérvényeiket legalább 8 nappal előbb írásban nyújtják be a kapitányságnak, hogy a kérelem idejében elintézését nyerjen.

A szovátai földek ügye. Debreczen város mezőgazdasági bizottsága tegnap délelőtti az érdekeltektől a városi tanács és a földművelésügyi miniszterium kiküldöttjének bevonásával a szovátai földek bérbeadása felől tárgyal.

Szoptató anyák babkává helyett csak Szent István malátakávéát igyanak.

A Szent Erzsébet Egyesület karácsonyi vásárja. Ma délelőtti 10 órakor nyílik meg a Szent Erzsébet Egyesület nagyszabásúnak, — igen szórakoztatónak és látványosnak ígérkező karácsonyi vásárja. A karácsonyi vásárt rendező bizottság már tegnap délelőtti serényen szorgoskodott az Arany Bika Mozgóban és a mozi nagytermet valóságos sátorvárossá varázsolták át. Tegnap délután próbát tartott az egyesület kabaré-társulata is, mely minden vásári nap délutánján fellép. Hogy miminden lesz a vásárban, arról bajos most még írni, de előre jelezhetjük, — hogy ilyen mesébe illő karácsonyi vásárt Debreczenben még nem rendeztek. A vásár négy napon át fog tartani és azon csütörtökön és vsárnap Napoleon bandája, pénteken é szombaton pedig Magyar Imre híres zenekara fog muzsikálni. A vásárra a belépő-jegy ára mindössze 20 korona.

Az új református énekeskönyv iskolai kiadása kapható a „Méliusz” könyvkereskedésben.

Jótékony adomány. Irsay Józsefné ötezer koronát a Zita-árvaház, ötezer koronát pedig az izr. nőegylet népkonyhája részére küldött. A nemes adományokat rendeltetési helyére juttattuk.

A Délmagyarországi kereskedelmi utazók egyesülete debreczeni csoportja által özvegy és árva segélyalapja javára december hó 16-án este a Kereskedelmi csarnok összes helyiségeiben zártkörű műsoros estélyt rendez. — Kezdeté este 9 órakor. Magyar Imre és fia muzsikál. Belépő-jegy 300 korona. Jegyek kizárólag a meghívó felmutatása mellett válthatók Frank Imre Piac-utca 43. és Friedmann Ignác és fia Piac-utca 63. cégeknel. A jótékony-célra való tekintettel felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hirlapilag nyugtázzunk. Jegyek csak korlátolt számban adatnak ki, — miért is a jegy sűrgős megváltását ajánljuk. Pénzküldemények Frank Imre céghez Piac-utca 43. küldendők. Műsor: 1. Nyitány. Magyar Imre és fia zenekara. 2. Ocskay Kornél operaezenes, a budapesti Városi színház művésze. 3. Szenes Jenő „hegedű-szóló”. 4. Kovács Terus és Markovits B., a Csokonai-színház tagjai, grolleszk táncoktatók. 5. Szigeti Jenő, a Csokonai-színház tagja, magán-számok. 6. Ocskayné Hilbert J., a m. kir. opera tagja. — Konferál L. Loránt József. — Az ének- és zeneszámokat zongorán kíséri: Brückl Emil zongoraművész ur.

A fakompetencia bizony már égetően sűrgős. Nem baj volna ma, ha nyers lenne is az a fa, vagy a Gutról kellene beszéltetni, csak lenne. A korai erős hideg roppant emésztí a fát — mondogatják a háztulajdonosok. Nekik van még fakövetelésük, hiszen a város tartozik nekik fával már több évről. A lótulajdonos-háztulajdonosok között felmerült az a gondolat, hogy most, amikor jó ut van, de a fagy miatt mezőgazdasági munkát végezni nem lehet, a nem messze eső Somáról beszállítanak a kompetencia fájukat. — Nem rossz gondolat. A város nagyon jól járna vele, mert időt és pénzt takarítana meg. Utóvégre is, ha a rend kedvéért nem akarja a tuskó körül adni, egyes vágásterület szélére nagyon csekély költéssel sűrgős beraktározhatja és ebből az ideiglenes raktárból pár nap alatt kioszthatja. Így aztán megnyerheti a vasutvonalhoz való szállítás költségét és a vasuti szállítás költségeit is. Az őrző személyzet között lehet fegyelmet tartani, csak akarni kell. Ez ajánlat esetén a guti vasut is könnyeb-

bitve lenne. A vasut az iskolák, intézmények számára szállíthatna elég fát, ugyanazon időben a polgárság is kielégítést nyerne. Tehermentesíteni kell a guti vasutat, annyival is inkább, mert Anyok Károly fakitermelő részére is ez a vasut szállít be nagyobb mennyiségű fát a Reviczky nyírmartonfalvai erdejéből az Epresszertől faraktárba. Tehát mind a korai hideg tél, mind a fabeszállítás gyorsabb és gazdaságosabb lebonyolítása azt diktálja, hogy a kompetencia fát minél előbb ki kell adni.

Ma Rác Janesi és Napoleon Oláh Béla zenekara muzsikál a Royal-kávéház cafe-restauránszobájában.

Debreczeni Képes Kalendárium 1923. évre dus tartalommal és teljes címtárral megjelent. Ára K 206.— Kapható a Méliusz könyvkereskedésben.

Aki a torkába szurt. Tegnap este Deres Gábor hajduszoboszlói lakos családjával együtt vacsorázott. Vacsora alatt a 62 éves Deres Gábor egy disznóölő kést előrántott és azal torkába szurt. A kés egy fűtőeret elvágott és így Deres Gábor elvérzett és kevéssel utóbb sérüléseibe belehalt. A vizsgálat megállapította, hogy Deres Gábor véres tetőt pillanatnyi elmezavarásban követte el.

A Szent Erzsébet Nőegylet karácsonyi vásárjára mindennemű kézimunkát és más tárgyakat, étel- és italneműeket az Arany Bika-moziban egész nap átvesz a vezetőség.

Csizmalozásért hat hónapi börtön. A debreczeni kir. törvényszék hármas büntető tanácsa Ujfalussy József elnöke alatt tárgyalta a folytatólagos lopással vádolt Mózsa Gyula bűnügyét. Ez év októberében Mózsa Gyula a nagybátyjához, Tóth Ferenc csizmadiamesterhez ment látogatába. A szíves vendéglátás fejében aztán egy hét alatt ellopott öt pár csizmát és bucsuzól elvitte még a nagybácsi 50,000 koronát ért kabátját is. A lopott holmik árát ellumpolta. A bíróság a tanuvallomások után bűnösnek mondotta ki és tekintve az enyhítő körülményeket, 6 hónapi börtönrre ítélte és az ország területéről örökre kitiltja.

Belezuhan a forró vízbe. Néhány nappal ezelőtt Danralószky János hajduszoboszlói lakos kisleánya magára maradt a konyhában. A konyha közepén egy kátlanban forró víz volt, melybe a kisleány eddig ismeretlen körülmények között belezuhan és égési sérüléseibe belehalt. A szülők ellen a rendőrség eljárást indított.

A Debreczeni Iparos Dalegylet karácsony másodnapján, az „Arany-színház” (volt Arany-Bika Mozgó) helyiségeiben tartandó, dalestéllyel egybekötött táncestélye az előjelekből ítélve, a régi, jó bálókra emlékeztető sikerrel fog lefolyni. A Dalegylet agilis rendező-bizottsága és karnagya egymással versenyre kelve igyekeznek, hogy a megjelenő közönség a karácsonyi szent ünnep méltó befejezéséért kellemesen jól érezze magát az estélyen, melynek műsorát itt közöljük: 1. Nyitány: Rác Laci zenekarától. 2. a) Szabados B.: Nemzeti Híszkegy; b) Huber K.: Nem nézek én... Éneklő a Dalegylet. 3. Magyar dalok. Zongorakísérettel éneklő: Simon István. 4. Bathó J.: Irredenta dalok. Éneklő a Dalegylet. 5. Magánjelenet. Előadja: Rólkó József. 6. Hoppe: Eredeti magyar dalok. Éneklő a Dalegylet. Az énekszámokat Pálffy Lajos kar nagy vezeti. Jegyek személynként vígalmi adóval 260 K, (páholyba lépők külön 300 K páholydíjat fizetnek) kaphatók: Kurián Gyula ékszerésznél Piac-utca, Sarkadi Dezső kefeárú-üzletében Széchenyi-utca 1. és Forgács István órászületében Bádagos-utca.

Izlelje meg Albert konyháját, — olesó és kitűnő, — ez már igen!

Jó gyapju-szövetek

Feldheim Dezsőnél, oo (Frohner ház.) oo

Elveszett kedden délután 6 órakor a Bika szállodától a Piac-utca 42. számú házig egy gyermek lakk félcipő. Becsületes megtaláló jutalomban részesül Bartha Ferencné női divatruházában (Hungária kávéház mellett).

Legszebb cigányzene a

Gambrinusban!!

Rác Jancsi és Napoleon

hegedű- és esellőművészek 11 tagú zenekarukkal játszanak. o

A Debreczeni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete (alakult mint kereskedő ifjak társulata 1867) 1923. évi január hó 6-án tartja meg a Bika dísztermében szokásos zártkörű táncestélyét, melynek sikeréért több mint 300 tagú rendezőség fáradozik.

Karácsonyfa vásár. A Mezőgazdák Hitelszövetkezte (Csapó-u. 30.) értesíti tagjait, hogy december 19-én egy vagon karácsonyfa érkezik és eddig is előjegyzéseket elfogad a Mezőgazdák Hitelszövetkezte (Csapó-utca 30.)

Letartóztatott kocsmáros. Csenger községben ez év novemberében, a Purjesz Mihály kocsmájában vizsgálatot tartottak a csendőrök és kifogásolták az edények tisztaságát. Purjesz Mihály a feljelentéstől félve, dühösen reá támadt a csendőrökre, azt kiabálta, hogy neki nem hagynak békét, mert zsidó. A szóváltás hevében azt a kijelentést tette, hogy az országban nincs jogrend. A kijelentés miatt letartóztatott. Tegnap hallgatta ki Preineszberger Jenő dr. vizsgálóbíró és fogvatartását elrendelte.

Beiratkozási hirdetés. A debreczeni m. kir. gróf Tisza István-tudományegyetem mind a négy (hittudományi, jogi, orvosi és bölcsészeti) karán rendes beiratkozások az 1922-23. tanév második felére 1923. január hó 7-én kezdődnek és bezárólag január 19-ig tartanak. Utólagos beiratkozásra engedélyt február 10-ig az illetékes kari dékán, február 19-ig bezárólag az egyetem rectora adhat. — Utólagos beiratkozásnak azonban az első ízben iratkozókra nézve a megállapított létszám keretein belül csak azokra nézve van helye,

Frank Sándor nőidivatházban

Piac-utca 42. szám (Pannonia szálló alatt.)

Karácsonyi occassió.

Eladásra kerülnek:

Női téli bélelt kabátok már 7500 koronától, Leányka kabátok 4000 K-tól, Szörme bundák 49,000 K-tól. Továbbá ruhákat, blusok, köpenyek, kosztüümök igen jutányo árban.

Allandó nagy választék

és legolcsóbb árak

Feldheim és Welsz

posztóáruházában, Piac-utca 73. szám

Illatszerek, szappanok,

manikűr- és fésű-készletek
legszebb választékban

Dr. Rex drogueria Debreczenben,

Városház épület.

kik valamely más főiskolán azért nem voltak felvehetők, mert ott a létszám betelt. Ezt a körülményt azonban az illető főiskolához beadott s a létszám betelte miatt föl nem vételt igazoló dékánai záradékkal ellátott eredeti kérvény vagy az illetékes kari dékán bizonyítványának becsatolásával tartozik igazolni. A tudományegyetemre a fennálló törvények és rendeletek értelmében csak oly egyének iratkozhatnak be, kik nemzethűség és erkölcsi tekintetben föltétlenül megbízhatók és csak oly számban, amennyinek alapképzése biztosítható. E rendelkezések az első félévben és az előző tanévekben beiratkozva volt rendes és rendkívüli hallgatók beiratkozási jogát nem érinti, amennyiben nemzethűség szempontjából és erkölcsi tekintetben való megbízhatóságukat megfelelően igazolták. Beiratkozni csak engedéllyel lehet. Beiratkozásért tehát mindenkinek folyamodnia kell. A beiratkozási engedélyt kérő folyamodványt annak a karnak a dékánjához kell benyújtani, amely karban a folyamodó beiratkozni kíván. A beiratkozási engedélyt kérő folyamodványokat 1922. évi december hó 15. és 31-ike között kell benyújtani. A beiratkozási engedély ugyanannak az egyetemnek ugyanazon karán a hallgatóknak egész tanulmánya idejére érvényes. Két félévi megszakítás után azonban — kivéve a kalonai szolgálatra történt behívást — az engedély megszüntetnek tekintendő. A jog- és államtudományi karon előadott államszámvevőtanra a kellő igazoló és az alaki előképzettség fennforgása mellett rendkívüli hallgatók is való fölvetel tekintetében korlátozás ezidőszereint nem áll fenn.

Mielőtt
**háló-, ebédlő-,
konyhabutorát**
megvenné, nézze meg
Bálint Sándor
olcsó butor-raktárát.
Kossuth-u. 5. Gambrinusz átjáró.
Bosznay-ház.

A DTE első teája. Vasárnap, december 17-én, rendezti a DTE idej első teadélutánját 4 óratól 9 óráig a Bika kávéház üvegtermében. A teadélután főeseménye a kabaré lesz, amelyen fellépnek többek között Kovács Terus, Markovics Bandi és Szigeti Jenő a Csokonai-színház művészei. Kabaré után tanc következik. A DTE-teák múlt évi sikereiből következőleg már előre megállapíthatjuk, hogy a vasárnapi tea is kellemes, szórakoztató lesz. A teadélutánon Vörös Feri szalonzenekara szolgáltatja a zenét.

A swetter-junior kőestánfolyam megkezdődött a kath. népszövetségi otthon helyiségében, Piac-u. 68., d. u. 3—5-ig.

Táncestély a Royalban e hó 17-én, vasárnap, az iparos és kereskedő ifjak tárcvizsgájával egybekötve. Kezdeté este 8 órakor. Vége reggel 4 órakor. Az új táncanfolyamra felvétel még van. — Tisztelettel íj. Schaff János.

Karácsonyi ár! Jó minőségű férfi fuszekli párja 195.—, női harisnya 220.—. Benyáts harisnyagyár, üzlet, Piac-utca 18. sz. Tisza palota.

„Napsugár” vagyonmentő árverés ma délután 3 órakor, Piac-utca 10. szám.

Karácsonyra retikült, bőröndöt csak készítőnél vegyen, Feuerman bőröndös, Piac-utca 44.

Három fogásból álló kitűnő menü ebéd 120, vacsora két fogásos, sült körítéssel és létsza 120 korona, egy zóna-adag délelőtt, délben és este 45 kor., 1 liter pom-pán ezerjő bor 120 kor, 1 pohár részvény udvari sör 34 korona, — előzékeny, pontos kiszolgálás biztosítva. A kártyajátékokra az engedélyt megkaptam, a n. é. közönség szíves pártfogását kérem, — mely után vagyok tisztelettel: Albert Belvárosi Étterem és kávé-

ház tulajdonos, Debreczen sz. kir. város székházának suterinében, — bejárat Városház-utcából.

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:
Csütörtök: A gésák, C) bérlet,
Péntek: A gésák, D) bérlet,
Szombat délután: Mágus Miska,
Szombat este: A gésák,
Vasárnap délután: Magdolna,
Vasárnap este: A gésák,
Hétfő: Babavásár, A) bérlet.

Takács Vince fényképezési műterme Kossuth-utca 7. szám, ahol bármilyen fényképek jutányosan és gyorsan készülnek.

Egész héten Gésák!
Szombat délután Mágus Miska, Timár Ila éneklő Mimózát, Kovács Terus játssza Rolly-Pollyt a Gésákban!

Csiribiri, kék dolmány refrénű kuplét Kovács Terus és Markovics éneklők a Mágus Miska szombat délutáni előadásán!

Izgalommal várja mindenki Drakulát. Jövő héten látható, — siessen jegyét biztosítani.

Vigszínház-mozgó. Teodora. Világ leghatalmasabb filmje, csodaszép képekkel. Sohasem látott tömegjelenetek, káprázatos fény, legendás pompa Bizánc császárságának fénykorából.

Szombattól Robinson befejező része.

A faarak újabb megállapítása.

Debreczen sz. kir. város Faár-megállapító Bizottsága a m. kir. miniszteriumnak 8210—1922. M. E. számú rendeletéhez képest közhírré teszi, hogy Nyirábrány vasúti állomáson át behozott román import tűzifára 1922. november hó 22-én megállapított áregyezmény hatályon kívül helyezését a következő tájékoztató árat állapította meg:

- 10,000 kg-ként (vagonként) ab Debreczen vasúti állomás 85,400 K.
 - 10,000 kg-ként ab fatelep, vagon tételben és viszonteladónak 94,200 K.
 - Mázsánként, aprítatlan állapotban ab fatelep 970 K.
 - Mázsánként, ab fatelep, aprított állapotban 1120 K.
 - Különként, aprított állapotban a kiskereskedőnél 13,50 K.
- Biharkereszter állomáson át behozott fa ára 100 mázsánként 3000 koronával, Kötegyán állomáson át behozott fa ára 100 mázsánként 9000 koronával drágább. Ehhez képest ugyanebben az arányban drágább a mázsás és kilós tételekben eladott fa ára is.

Egy vagon hasáb tűzifában legfeljebb 10% dorong lehet. Import dorong tűzifa ára 10%-kal olcsóbb.

Amennyiben tűzifa házhoz szállítva kerül eladásra, a házhoz szállítási, lerakási és pincébe hordási költségek felszámíthatók.

Aki belföldről behozott tűzifát kíván forgalomba hozni, tartozik azt a Faár-megállapító Bizottsághoz bejelenteni.

A megállapított árak csak tájékoztatás jellegűek bírnak s jogában áll ugy a vevőnek, mint az eladónak a tájékoztató áratól eltérő árak fizetése, vagy követelése esetében a saját ártételeinek felülvizsgálását az Országos Központi Árvizsgáló Bizottságnál a faátvételt követő 14 napon belül kérelmezni.

A fentiekben megállapított tájékoztató árak és rendelkezések 1922 december 14. napján lépnek hatályba.

Zöld, sk., tanácsnok,
a Faár-megállapító Bizotts. elnöke.

Nagy
Kalap-vásár
december 10-ig.
Óriási választékl
Olcsó árakl
**HERMAN ÉS
FRIEDMAN**
Piac-utca 10. Bikával szemben.

Hirdetmény.

A szállítási és fuvarozási díjak újabb áai.

Az árvizsgáló bizottság a szállítási és fuvarozási iparban az alábbi tájékoztató díjakat állapítja meg:

- Időtartam szerinti fuvarozás:**
 - Kétlovas kocsival:**
 - egy egész napos fuvar 10 órai tényleges munkaidő mellett, délben 1 és fél órai ebédidővel, mely a tíz órába nem számítható be 4680 korona;
 - félnapos fuvar 5 órai egyhuzamban végzett fuvarozás mellett 2800 korona;
 - tuloránál alapdíj óránként 460 korona;
 - félnapnál rövidebb időtartamra óránként a következő díjak: első órára 750 korona, második órára 560 korona, minden további órára 460 korona.
 - Egylovas kocsival:**
 - egy egész napos fuvar 10 órai tényleges munkaidő mellett, délben 1 és fél órai ebédidővel, mely a tíz órába nem számítható be 3000 korona;
 - félnapos fuvar 5 órai egyhuzamban végzett fuvarozás mellett 1870 korona;
 - tuloránál alapdíj óránként 280 korona;
 - félnapnál rövidebb időtartamra óránként a következő díjak: első órára 460 korona, második órára 375 korona, minden további órára 280 korona.
 - Kétlovas társzekérrel:**
 - egy egész napra 2 emberrel 7500 korona;
 - félnapra 2 emberrel 4120 korona.
 - Egylovas társzekérrel:**
 - egy egész napra 2 emberrel 5200 korona;
 - félnapra 2 emberrel 3000 korona.
- Súlyszerinti fuvarozás.**
 - Gyorsárúk:**
 - 50 kg-ig 125 korona;
 - 100 kg-ig 185 korona;
 - minden további 50 kg. 75 korona;
 - 30 q-án felüli tételeknél a teherdarabáru díjtételei alkalmazandók.
 - Terjedelmes árúk:**
(melyeknél a súly viszonylagosan kisebb az úrtartalomnál, mint pl. butorok, üres hordók, ládák, nád, stb.)
 - 50 kg-ig 135 korona;
 - 100 kg-ig 225 korona;
 - 100 kg-on felül minden megkezdett 50 kg-ért 85 korona.
 - Közönséges teherdarabárúk:**
 - (a II. pont alatt felsorolt árúk kivételével minden más áru, ha a súly 2000 kg-on alul van) 50 kg-ig 125 korona;
 - 100 kg-ig 160 korona;
 - 2000 kg-ig q-ként 100 korona.
 - Tömögárúk:**
 - (3. pontban írt árúk, ha súlyuk 2000 kg-on felül van) 20 q-án felül q-ként 85 korona.
 - Durva tömögárúk:**
(kavics, hordós-, zsákos termény, gabona, liszt és más kevesebb óvatosságot igénylő áru, a szén és fa kivételével):
 - 2000 kg-on alul q-ként 100 korona;
 - 2000 kg-on felül q-ként 63 korona.

- III. Fafuvarozás:**
 - 1 öl hasábfáért 1000 korona;
 - egy fél öl hasábfáért 560 korona;
 - 1 öl bot- és tueskőfáért 750 korona;
 - egy fél öl bot- és tueskőfáért 435 korona;
 - egy fél ölon alul q-ként 75 korona;
 - egy fél ölon felül q-ként 63 korona.

- IV. Szénfuvarozás:**
 - 500 kg-ig q-ként 93 korona;
 - 500 kg-tól 1000 kg-ig 85 korona;
 - 1000 kg-on felül q-ként 80 korona.

V.
A tájékoztató áraknak az a hatálya, hogy áruzsora, vagy bűntette miatt nem büntethető az, aki oly árt, vagy egyéb ellenszolgáltatást követel, kőt ki vagy fogad el, mely a tájékoztató árat nem haladja meg.

VI.
Ezen árszabály a szállító és fuvarozó iparosok üzlethelyiségében szembetűnő helyen kifüggesztendő.

VII.
Ezen árszabály 1922. évi december hó 7-én lép életbe.
Debreczen, 1922 december hó.

Árvizsgáló Bizottság.

Házak, földek, szőlők eladók.

- A Fötérhez közel egy családi-ház, 4 szoba, fürdőszoba, előszoba spádz, konyha, nagy pince, istálló, vétel esetén beköltözhető, az udvarban más lakó nincs.**
- A mellékutcában egy ház, vétel esetén azonnal beköltözhető 5 szobás lakás, más lakó nincs.**
- Czeccília-telepen 345 □-öl, 3 szoba, előszoba, spádz, konyha, egész udvar felkerítve, vétel esetén elfoglalható.**
- Monostorpályi-i utfélen egy ház, családi okok miatt olesón eladó.**
- Gerébi-telepen, a vagongyár háta mögött, egy kis ház, potom árért eladó.**
- A Sestakertben egy villa, 2 szoba, előszoba, fürdőszoba, spádz konyha, 1200 □-öl kütűnő, jó karban lévő fajszőlővel, a lakás azonnal elfoglalható.**
- A Homokkert mellett 15 magvar hold szőlő, külön hizlalóval, 3 szobás urilak, 2—2 szobás cseleddlak, teljesen felszerelve borházzal és edényekkel.**
- A nagyállomás mellett van egy telek, 4 ezer kvadrát, rajta lévő épületekkel, bár akármilyen célra megfelelné.**
- A városhoz 16 kilométerre 78 magyar hold föld, fele kütűnő buzatermő és kaszáló, urilak és cseleddlakkal, istálló, aklokkal, sertésöl, jóvizű kuttal, elköltözés végett eladó.**
- Az Ondódon 10 kat. fekete föld azonnal átvehető.**
- A Csapókert, Kurucz-utca 106. számú ház eladó. 2 szoba, konyha, melléképületek, március 1-ére beköltözhető és elfoglalható. Ezen kívül vannak több bérházak és kisebb házak beköltözésre. Megbízásokat naponta felveszek házakra, földekre, kertekre és telepekre. Lakásokat közveitek és cserélek, üzlethelyiségeket lebonyolítok. Privát kölcsönt adok első helyre beátlázásra, ugyszint megfelelő helyre felveszek. Házasságok közvetítését a legnagyobb diszkréció mellett ügyfériaoknak, mint nők részére. Bövebbet megmondja a Tarr Mihály ügynökségi irodája, Piac-u. 56.**

**FELMÉRŐ SZERKESZTŐ:
DR. SZATAI FERENC.
KIADJA:
Debreczen sz. kir. város és a Tiszántul
terf. ügyhálózatot felügyelő bizottság.**

